

Samrådsredogörelse

som tillhör Vattentjänstplan 2023–2035

Oxelösunds kommun, Södermanlands län.

Bakgrund och syfte

Vid årsskiftet 2022–2023 infördes det ändringar i Lagen om allmänna vattentjänster (LAV, lag 2006:412) som bland annat innebär att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun som beskriver kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

Vattentjänstplanen är del av Oxelösunds Vatten- och avloppsplan (VA-plan).

Vattentjänstplanen består av tre delar:

- Del ett är en beskrivning av planeringen för den allmänna anläggningen.
- Del två handlar om skyfall och dess konsekvenser för VA-leveranserna.
- Del tre är en VA-utbyggnadsplan som beskriver förutsättningarna för och behovet av utbyggnad av vattentjänster i kommunen.

Vattentjänstplanen är framtagen med hjälp av konsultbolaget WSP Sverige AB, och en arbetsgrupp och politisk styrgrupp bestående av tjänstepersoner och politiker från kommunen och från Oxelö Energi AB.

Vattentjänstplanen antas av kommunfullmäktige. Vattentjänstplanen gäller i 12 år, till 2035, och ska omprövas eller revideras vart fjärde år. Planen bör fortsättningsvis ingå som underlag till översiktsplanen och revideras, antas och samrådas under samma process.

Allmänheten får möjlighet att ge synpunkter på kommunens förslag på plan enligt vattentjänstlagen genom samråd och utställning. Samråd sker på samma sätt som vid framtagande av översiktsplan, alltså med de fastighetsinnehavare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen.

Samråd och granskning syftar till att öka det demokratiska inflytandet över hur kommunen planerar för att ansluta fastigheter till kommunalt vatten och avlopp. Genom samrådet kommer också länsstyrelsen att få möjlighet att ge sin syn på hur kommunen bör planera, för att uppfylla sin skyldighet att tillgodose behovet av vattentjänster.

Samrådsförfarandet

Samråd genomfördes 2023-06-19 till 2023-08-25.

Underrättelse om samråd har sänts till följande berörda myndigheter:

Länsstyrelsen
Nyköpings kommun
Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund
Region Sörmland
Havs- och vattenmyndigheten

Samrådsredogörelsen redovisar inkomna synpunkter under samrådet från myndigheterna.

Inkomna synpunkter

Under samrådstiden har två synpunkter inkommit. Det datum som finns angivet i samband med synpunkten är det datum då det diarieförts i kommunen.

I de fall synpunkter har framförts på planförslaget kommenterar Oxelösunds kommun detta med ett ställningstagande inför fortsatt planprocess.

Synpunkterna redovisas här i sin helhet. Namn på platser för vattenverk och reservvattentäkt är borttagna ur sekretessynpunkt.

Länsstyrelsen Södermanlands län (2023-06-20)

Vattentjänstplanens innehåll regleras i 6 b § LAV. I första stycket anges att vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Av andra stycket anges att den även ska innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid ökad belastning på grund av skyfall. Vattentjänstplanen ska även öka allmänhetens insyn och möjlighet till deltagande och påverkan av hur behovet av allmänna vattentjänster i kommunen uppfylls.

Utifrån Oxelösund kommuns behov uppfyller planen 6 b § LAV.

Oxelösunds vattentjänstplan är strukturerad och lättöverskådlig. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter angående upplägg, redogörelse eller presentation.

I planen framgår att resurser saknas för arbetet med strategiska VA-frågor. Behov av en strateg med övergripande planeringsansvar på plats i organisationen har lyfts i planen. Det kan vara ett sätt för kommunen att uppfylla de skyldigheter som finns samt underlätta för kommunens arbete med samsyn. Resurser saknas även för att uppfylla de behov och åtgärder som lyfts i översikt och policy.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att Oxelösund kommun bör utreda behovet av egen reservvattenförsörjning. Det kan vara ett sätt att säkerställa invånarnas krav på god och säker dricksvattenförsörjning om den ordinarie dricksvattentäkten inte kan leverera enligt önskemål.

Länsstyrelsen är positiv till att tillsyn av anläggningar på dricksvattennätet behöver prioriteras samt att ledningsförnyelse och framtagande av förnyelseplan behövs för långsiktigt arbete. Det kan bland annat bidra till minskad förlust av dricksvatten i ledningssystemet på grund av läckage och ledningsbrott. Vidare minskar då behovet av vattenuttag från täkten då en större andel av dricksvattnet når slutkonsument.

De som medverkat i beslutet: Beslutet har fattats av enhetschef Jörgen Johansson med Caroline Halsius som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Johanna Bird och Jenni Johansson Roos medverkat.

Kommentar: Synpunkten föranleder ingen revidering av vattentjänstplanen.

NOVF (2023-08-02)

Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund (NOVF) har fått tillskickat en samrådsremiss avseende Vattentjänstplan för Oxelösunds kommun 2023–2035.

Vattentjänstplanen är uppdelad i tre delar: del ett avser planering för den allmänna anläggningen, del två om skyfall och dess konsekvenser och del tre en VA-utbyggnadsplan. Det är framför allt den första delen som är relevant för NOVF, och då särskilt kapitlet om dricksvattenförsörjning.

Kapacitet

NOVF delar bedömningen om att Högåsens vattenverk har kapacitet för dricksvattenförsörjning inom vattentjänstplanens planeringshorisont.

Reservvattentäkt

Vattentjänstplanen anger att *"NOVF har i uppdrag att driva frågan om en för kommunerna gemensam reservvattentäkt"*. Det stämmer på sätt och vis.

I flera decennier har NOVF utrett olika alternativ till reservvattentäkt för förbundets dricksvattenförsörjning till medlemskommunerna. Bland annat har förbundet undersökt samtliga sjöar och vattendrag inom en radie om fem mil. Den undersökningen visade att det sannolikt är en identifierad sjö som är bäst lämpad såsom råvattentäkt. Förbundets direktion har under hela tiden haft tydliga mål om att förbundet ska ha en naturlig process som är beroende av så lite kemikalier som möjligt.

Sedan ungefär ett decennium tillbaka har förbundet främst utrett ett område som en tänkbar infiltrationsyta och grundvattentäkt. Förbundet fick år 2021 tillstånd i Mark- och Miljödombstolen att genomföra hydrogeologiska undersökningar genom provinfiltration och upptag av vatten i området. Utredningen har försenats på grund av oenighet med markägare avseende tillträde. Det utredningen kommer att visa är vilken potential området har som infiltrationsyta och grundvattentäkt, och dess kapacitet för vattenuttag.

År 2019 fick NOVF ett uppdrag från medlemskommunernas respektive kommunstyrelser om att sammanställa olika alternativ till kommundelgemensam (eller kommunspezifisk) reservvattentäkt. NOVF skickade i mars 2021 en rapport till kommunstyrelserna som redogjorde för olika alternativ till reservvattentäkter beroende på av vilken nivå av redundans som medlemskommunerna önskade. I den rapporten uppmanades kommunerna att fatta beslut om vilken nivå av redundans för reservvatten som de önskade utreda, samt att tillsätta en styrgrupp som kan leda arbetet med reservvattentäkt.

Förutom att utreda en yta för infiltration är det många frågor av stor samhällspåverkande betydelse som behöver utredas, till exempel lokalisering av vattenverk, råvattentäkt för tillförsel av vatten samt långa ledningsdragningar. Även frågan om finansiering för en reservvattenförsörjning behöver behandlas av en styrgrupp med insyn i kommunernas investeringsplanering.

I väntan på att en styrgrupp för arbetet med reservvattentäkt tillsätts av medlemskommunerna har förbundet meddelat att undersökning av det utpekade områdets kapacitet som infiltrationsområde fortsätter. Men NOVF vill understryka att detta inte är detsamma som att driva frågan om en reservvattentäkt eller

reservvattenförsörjning till medlemskommunerna. Frågan är för omfattande och samhällspåverkande för respektive kommun för att drivas av förbundet.

Med ovanstående klargjort så vill förbundet säkerställa att det inte finns något missförstånd kring uppdraget om att utreda området som infiltrationsområde, och tydliggöra att det finns stora frågor kring reservvattenförsörjning och reservvattentäkt som förbundet inte anser sig ha i uppdrag att driva.

Strategisk planering

Förbundet har stor nytta av ett gott samarbete med Oxelö Energi AB i strategisk planering, såväl långsiktig och övergripande planering som mer praktisk planering och samarbete. Ett tänkbart område för samarbete och gemensam strategisk planering är arbetet med en ny överföringsledning till Oxelösunds kommun. Anställning av en VA-strateg kan säkert komma att stärka samarbetsmöjligheterna.

Strategisk taxeutveckling

Det är förbundets inställning att det låter klokt att ta fram en plan för strategisk taxeutveckling. Förbundet har under våren 2023 gjort ett arbete med att se över vilka taxehöjningar som förbundet skulle behöva under en intensiv investeringsperiod 2024–2027, samt vad som kan komma att ske under den efterföljande perioden. Det är fördelaktigt för förbundet om medlemskommunerna i en långsiktig taxepanering kan säkerställa utrymme för förbundets behov av taxehöjningar. Förbundets tjänstepersoner bistår gärna med underlag från sina beräkningar.

Carl-Åke Andersson
Direktionens ordförande

Kommentar: Frågan om reservvattentäkt och reservvattenförsörjning ses över i vattentjänstplanen.

NOVF anser att formuleringen *NOVF har i uppdrag att driva frågan om en för kommunerna gemensam reservvattentäkt* delvis stämmer. Arbeta pågår och kommunerna behöver utse gemensam styrgrupp för fortsatt arbete.

Formuleringen ersätts av: NOVF (Nyköping-Oxelösunds vattenverksförbund) arbetar med frågan om en för kommunerna gemensam reservvattentäkt och några områden har identifierats som lämpliga att gå vidare med. Utredningar pågår.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis har två samrådsyttranden inkommit under samrådstiden. Yttranden från Länsstyrelsen och NOVF har inkommit med synpunkter på planförslaget och har bemötts med kommentarer ovan.

Sammanfattningsvis ändras planförslaget enligt följande:

- En formulering om hur NOFV ansvarar för att driva frågan om reservvattentäkt har ändrats.

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Nils Erik Selin
Miljö- och samhällsbyggnadschef

Jonny Jakobsson
Energiverkschef/VA-chef